

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.094/2008/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla az előbb személyesen eljáró, majd ... pártfogó ügyvéd (...) által képviselt felperes neve ... lakos felperesnek, a Dr. ...jogtanácsos (Miskolci Fővámhivatal 3525 Miskolc, Horváth u. 17.) által képviselt I.rendű alperes neve (...) I. rendű és II.rendű alperes neve ... lakos II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 10. P. 21 852/2006/29. számú ítélete ellen a felperes által 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alpereseknek 25 000 (Huszonötezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját 1 200 (Egyezerkettőszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 10 200 (Tízezer-kettőszáz) forintban állapítja meg.

Felhívja az Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy e díjat számla ellenében fizesse ki ... pártfogó ügyvédnek.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A ... szám alatti vendéglátó-ipari üzlethelyiség (cukrászda) üzemeltetője a ... Betéti Társaság volt.

2006. január 13-án a ...i Fővámhivatal jövedéki ellenőrzést tartott az üzletben, melynek eredményeként a 2006. március 10-én kelt 11.408/2006. Fvh. számú határozatával jövedéki törvénysértés miatt 1 206 Ft jövedéki adó és 100 000 Ft jövedéki bírság megfizetésére kötelezte a betéti társaságot, továbbá elrendelte 2006. május 5-én 10 órától

2006. május 17-én 10 óráig az üzlet ideiglenes lezárását. A határozat kimondta, hogy a rendelkezés e része fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

A betéti társaság fellebbezése folytán eljáró I.rendű alperes neve Észak-Magyarországi Regionális Parancsnoksága 2275/2006. számú, 2006. május 12-én kelt határozatával a Fővámhivatal határozatát helybenhagyta.

Az üzlet lezárására vonatkozó rendelkezést a közigazgatási szerv foganatosította.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket kártérítés megfizetésére, közigazgatási jogkörben okozott kár címén. Arra hivatkozott, hogy 2006. január 31-én kelt megállapodással elvállalta a cukrászda műszaki karbantartási munkáit, s a ... Bt.-vel kötött szerződésben kikötötték, hogy erre csak 2006. május 5. és 15. között kerülhet sor, továbbá rögzítették azt is, hogy április 15-ig bérleti szerződést is kötnek, s a megbízó hozzájárult ahhoz, hogy ő ezt a helyiséget lakásként használja. 2006. április 4-én meg is kötötték a bérleti szerződést, mely szerint 2006. május 5-től május 18-ig terjedő időre vette bérbe az üzletet. Álláspontja szerint az alperesek jogellenesen jártak el, amikor lakásként használt helyiséget zártak be, hiszen ezt a törvény nem teszi lehetővé. A közigazgatási határozat végrehajtása során kárt okoztak részére azzal, hogy a felújítási-karbantartási munkák elvégzését megakadályozták, így nem jutott hozzá a megállapodásban kikötött 1 000 000 Ft munkabéréhez, 100 000 Ft vesztesége keletkezett azzal, hogy e „lakása” helyett máshol kellett szállást biztosítania, végül ugyancsak 100 000 Ft kára adódott abból, hogy a felújítás elmaradása miatt nem tudta e helyiségben lebonyolítani a fia ballagási ünnepségét, ahhoz már helyiséget kellett bérbe vennie. Ezen 1 200 000 Ft-os vagyoni kára mellett 800 000 Ft nem vagyoni kára merült fel, az eljárás okozta stressz helyzet, illetve erkölcsi vesztesége következtében.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Azzal érveltek, hogy a felperesnek velük szemben nincs keresetösségi joga, hiszen a közigazgatási határozatok kötelezettje a ... Bt. volt. Amennyiben álláspontjukat a bíróság nem osztaná, arra hivatkoztak, hogy nem jártak el jogellenesen, ennek hiányában kártérítés megfizetésére nem kötelezhetők.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 174. § (6) bekezdése értelmében az adózó lakásának lezárására nem kerülhet sor, az adózó azonban az adott esetben a ... Bt. volt. Rámutatott, hogy a bérleti szerződést a felek az elsőfokú közigazgatási határozat meghozatalát követően, annak tartalmát ismerve kötötték meg. A közigazgatási határozatok jogszerűek voltak, az I. rendű alperes semmilyen jogellenes magatartást nem tanúsított, ezért kártérítési felelőssége nem állapítható meg. A II. rendű alperes - mint az elsőfokú közigazgatási határozatot aláíró személy - esetleges jogellenes magatartásáért a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján egyébként is a munkáltatója tartozna felelősséggel, az ő önálló perlése e jogszabály értelmében kizárt.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az alperesek keresete szerinti marasztalását, másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését indítványozta. Álláspontja szerint a bíróság a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg a tényállást, figyelmen kívül hagyta az ő általa előterjesztett bizonyítékokat. Így elsődlegesen azt, hogy határozott idejű bérleti szerződése volt a perbeli helyiségre, melyben felújítási és karbantartási munkálatokat is végzett volna. A jövedéki ellenőrzés során a saját fogyasztására ott tartott szeszesitalokat foglalta le az eljáró hatóság, ebből következően jogszerűtlenek a közigazgatási határozatok. Ismételten rámutatott arra, hogy az általa lakásként használt helyiség lezárására az Art. értelmében nem kerülhetett volna sor. E jogellenes magatartásokkal összefüggésben a keresettel érvényesített kára keletkezett, ám a megyei bíróság sem a kárösszegezését, sem a jogellenes magatartás és a kár közötti okozati összefüggést nem vizsgálta, ezzel szemben helytelenül megállapította azt, hogy az alperes úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A fellebbezés alaptalan.

A felperes által a ... Betéti Társasággal kötött 2006. január 31-i dátumot viselő „Megállapodás”, illetve 2006. április 4-i keltezésű „Bérleti megállapodás” címzésű szerződések nyilvánvalóan nem valósak, azok tendenciózus, antedatált voltak miatt, azok kétségtelenül azért keletkeztek, hogy alapot szolgáltatassanak a felperesnek a keresetindításra. Az elsőfokú közigazgatási határozat előírta, hogy a ... alatti üzlethelyiséget 2006. május 5. és 17. között zárja le a közigazgatási hatóság. Nyilvánvaló, hogy ennek figyelembe vételével került bele a 2006. január 31-i dátumozású okiratba, hogy a helyiség műszaki karbantartási munkáit csak és kizárólag 2006. május 5. és 15. között végezheti el a felperes, s ugyanígy a bérleti megállapodás címzésű, 2006. április 4-i keltezésű szerződés sem véletlenül tartalmazza, hogy a ... cukrászdát 2006. május 5. és 18. közötti időre veszi bérbe a bérlő. Ez utóbbi szerződés azt is tartalmazza, hogy a felperes „a bérbeadó termékeit jogosult értékesíteni”, azaz mintha úgy módosították volna a januári szerződést, hogy a felújítási munkák alatt a felperes süteményt is árulni fog.

A kártérítési perben egyébként a közigazgatási határozatok törvényességét a bíróság nem vizsgálhatja felül, a kártérítési per nem jelenthet újabb jogorvoslati fórumot, a közigazgatási határozatot sérelmesnek tartó - arra jogosult - fél a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt közigazgatási pert kezdeményezhet.

Arra az alperesek tévesen hivatkoztak, hogy a felperesnek nincsen keresetőségi joga. A keresetőségi jog a felperes igényérvényesítési jogosultságát jelenti, azaz azt, hogy a keresettel fellépő fél jogosult-e a perbeli igény érvényesítésére. A személyállapottal kapcsolatos pereként eltekintve, ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a felperes a kereset megindítására nem jogosult, a keresetét érdemben el kell utasítani, ugyanis a keresetőségi jog (ügylegitimáció) nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi intézmény. (BH.

1992. évi 470., 1989. évi 13., 1995. évi 657. jogeset.) Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az Art. 174. § (3) bekezdése utolsó mondata értelmében a harmadik személynek - adott esetben a felperesnek - okozott kárért az adózó tartozik felelősséggel. A harmadik személy azonban nincs elzárva attól, hogy más személyt - jelen esetben az alperest - pereljen, ennek eljárási akadálya nincsen, az alperes azonban akkor sem tartozna helytállni a felperes követelésért, ha a felperes bizonyítási kötelezettségének eleget téve bizonyította volna, hogy a kártérítési felelősség megállapításához szükséges tényállási elemek fennállnak.

A kártérítési felelősség tényállási elemei konjunktívak. A Pp. 164. § (1) bekezdéséből következően a felperesnek kell bizonyítania, hogy az alperes jogellenesen járt el, neki kára keletkezett, s fennáll a kettő közötti okozati összefüggés is. Amennyiben e kötelezettségének eleget tesz, a bizonyítási teher megfordul, s az alperesnek kell bizonyítania azt, hogy felróhatóság nem terheli, mert úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Amennyiben a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek csak részben tud eleget tenni, s a konjunktív tényállási elemek közül akár csak egyiknek a bizonyítása is sikertelen, a bíróságnak a további tényállási elemek vizsgálatára nélkül a keresetet el kell utasítania.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes terhére jogellenesség nem állapítható meg. Az elsőfokú közigazgatási határozatban rendelte el a Fővármihivatal az üzlethelyiség lezárását, s az alperes e határozatot hajtotta végre, amely önmagában semmiképpen sem jogellenes, hiszen a határozat végrehajtása a közigazgatási szervnek nemcsak joga, hanem kötelessége is. Akkor lett volna megállapítható valamilyen jogellenesség az alperes terhére, ha az üzlet lezárásán túl valamilyen többletmagatartást tanúsított volna, ilyenre azonban a felperes nem is hivatkozott.

A fellebbezés érvelésével szemben az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy az alperes úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. E kérdés egyébként is a károkozó felelősség alóli kimentésének körében lenne vizsgálandó, azt követően, ha a felperes sikerrel bizonyította volna a kártérítési felelősség további elemeinek fennálltát.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra azt állapította meg, hogy a megyei bíróság törvényes, a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott, ezért ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a perköltség megfizetésére. Perköltségként a másodfokú eljárásban is pernyertes alpereseket képviselő jogtanácsos munkadíját és utazási költségét számolta el.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját a 7/2002. (III. 30.) IM. sz. rendelet alapján állapította meg azzal, hogy a díjból 3 000 Ft az útiköltség (R. 2. § (2) bekezdés), míg 6

000 Ft a munkadíj (R. 5. § (1) bekezdés b) pont és (2) bekezdés). A felperes pervesztességére tekintettel a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. (R. 5. § (3) bekezdés.)

D e b r e c e n, 2008. április hó 25.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő